

Sygn. akt II Ka 299/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk (spr.)
Sędziowie:	SO Jerzy Kozaczuk SO Krystyna Święcicka
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agnieszka Walerczak

przy udziale Prokuratora Bożeny Grochowskiej-Małek

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2013 r.

sprawy **W. J.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 65 §1 i 3 kks i inne

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 17 kwietnia 2013 r. sygn. akt VII K 628/12

wyrok uchyla i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II Ka 299/13

UZASADNIENIE

W. J. został oskarżony o to, że:

w dniu 30 sierpnia 2012 roku w miejscowości S., woj. (...) posiadał towar w postaci 754 paczek papierosów bez polskich znaków akcyzy skarbowej, w ilości wskazującej na zamiar ich wprowadzenia do obrotu, czym spowodował stratę na szkodę Skarbu Państwa z tytułu należnego podatku akcyzowego w kwocie łącznej 9689 zł,

tj. o czyn z art. 65 § 1 i 3 kks w zb. z art. 91 § 1 i 4 kks w zw. z art. 7 § 1 kks

Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach:

I. Oskarżonego **W. J.** uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu, z tym że ustalił datę popełnienia czynu na dzień 20 sierpnia 2012 roku i za czyn tak opisany, jako wyczerpujący dyspozycję art. 65 § 1 i 3 kks w zb. z art. 91 § 1 i 4 kks w zw. z art. 7 § 1 kks, na podstawie art. 65 § 3 kks w zw. z art. 7 § 2 kks wymierzył oskarżonemu karę grzywny

w wysokości 10 (dziesięciu) stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 23 § 3 kks wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 60 (sześćdziesięciu) złotych;

II. na podstawie art. 30 § 2 kks w zw. z art. 31 § 6 kks orzekł na rzecz Skarbu Państwa przepadek dowodów rzeczowych w postaci 754 paczek papierosów bez polskich znaków akcyzy różnych marek, szczegółowo opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr (...) pod poz. 1-10 k. 17-17v akt sprawy, zrzadzając jednocześnie ich zniszczenie;

III. na podstawie art. 20 § 2 kks w zw. z art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 20 sierpnia 2012 roku w rozmiarze 1 (jednego) dnia, przyjmując, iż jeden dzień pozbawienia wolności równoważny jest 2 (dwóm) stawkom dziennym grzywny i tym samym uznał grzywnę za wykonaną do wysokości 2 (dwóch) stawek dziennych;

IV. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 60 (sześćdziesięciu) złotych tytułem opłaty, natomiast zwolnił go z obowiązku zapłaty pozostałych kosztów postępowania, stwierdzając, iż ponosi je Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator, zaskarżając powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego W. J.. Orzeczeniu postawił zarzut:

- obraży prawa materialnego, a mianowicie art. 91 § 1 i 4 kks polegającą na bezpodstawnym wskazaniu przez Sąd tego przepisu w kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu W. J. w wyroku w sytuacji, gdy z niekwestionowanych ustaleń faktycznych wynika, że oskarżony zabezpieczony u niego papierosy nabył na targu w Z., a nie przywiózł z zagranicy, co było warunkiem koniecznym dla wyczerpania przez niego znamion czynu zabronionego kwalifikowanego m.in. z art. 91 § 1 i 4 kks;

- obraży przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 1 kpk w zw. z art. 424 § 1 pkt 2 kpk polegającą na nieuwzględnieniu w opisie czynu przypisanego oskarżonemu w pkt I wyroku znamion przestępstwa z art. 65 § 1 i 3 kks, że oskarżony „nabył” i „stanowiące przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 63 kks” i uznaniu go winnym popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 65 § 1 i 3 kks w zb. z art. 91 § 1 i 4 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w sytuacji, gdy poczynione przez Sąd ustalenia faktyczne wykluczają zaistnienie czynu z art. 91 § 1 i 4 kks, a wskazują, że zachowanie oskarżonego polegało na tym, że „w okresie do dnia 20.08.2012 roku w Z. nabył a następnie w dniu 20.08.2012 roku w S. woj. (...) posiadał towar w postaci 754 paczek papierosów, stanowiący przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 63 kks, polegającego na nieoznaczeniu znakami akcyzy, w ilości wskazującej na zamiar wprowadzenia ich do obrotu bez polskich znaków akcyzy skarbowej, czym spowodował straty na szkodę Skarbu Państwa z tytułu należnego podatku akcyzowego w kwocie łącznej 9689 złotych”, gdzie właściwą jest kwalifikacja prawna czynu jedynie z art. 65 § 1 i 3 kks, przy czym Sąd pominął w uzasadnieniu wyroku wyjaśnienie przyjętej podstawy prawnej wyroku;

Powołując się na powyższe skarżący wniósł zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- wskazanie w punkcie I wyroku właściwego opisu czynu przypisanego oskarżonemu, odpowiadającego dokonany ustaleniom, że: „w okresie do dnia 20.08.2012 roku w Z. nabył a następnie w dniu 20.08.2012 roku w S. woj. (...) posiadał towar w postaci 754 paczek papierosów, stanowiący przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 63 kks, polegającego na nieoznaczeniu znakami akcyzy, w ilości wskazującej na zamiar wprowadzenia ich do obrotu bez polskich znaków akcyzy skarbowe, czym spowodował straty na szkodę Skarbu Państwa z tytułu należnego podatku akcyzowego w kwocie łącznej 9689 złotych”

- zakwalifikowanie czynu przypisanego oskarżonemu z art. 65 § 1 i 3 kks poprzez wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej „art. 91 § 1 i 4 kks w zw. z art. 7§1 kks”.

Na rozprawie apelacyjnej prokurator poparł apelację pisemną, modyfikując ją w zakresie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach.

Oskarżony wniósł o utrzymanie wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stanowisko wyrażone przez oskarżyciela publicznego na rozprawie odwoławczej o konieczności uchylenia zaskarżonego wyroku zasługuje na uwzględnienie.

Lektura akt niniejszej sprawy, a w tym i pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku, wykazuje bowiem, że Sąd I instancji wydając w stosunku do oskarżonego W. J. wyrok dokonał tego w oparciu o niekompletną ocenę materiału dowodowego, dokonując ustaleń faktycznych, nie odniósł się bowiem w swoich rozważaniach do okoliczności, które winny być niewątpliwie wzięte pod rozwagę podczas ferowania wyroku.

Zwrócić bowiem należy uwagę, że Sąd meriti przypisał oskarżonemu przestępstwo paserstwa akcyzowego (art. 65 kks) występującego w zbiegu kumulatywnym z paserstwem celnym (art. 91 kks). Przestępstwo czy wykroczenie w postaci paserstwa celnego polega na nabywaniu, przechowywaniu, przewozie, przesyłaniu lub przenoszeniu towaru pochodzącego z przestępstwa czy wykroczenia skarbowego (określonego w art. 86-90 § 1 kks), albo na pomocy w jego zbyciu, czy też na przyjęciu lub pomocy w jego ukryciu. Występuje ono w postaci umyślnej (jako typ podstawowy i uprzywilejowany - art. 91 § 1 i 3 kks) oraz nieumyślnej (art. 91 § 2 kks), a także jako wykroczenie skarbowe (art. 91 § 4 kks). Do prawidłowej kwalifikacji prawnej czynu przestępnego, który jest paserstwem, z punktu widzenia przedmiotu przestępstwa, konieczne jest ustalenie, że mienie pochodzi z określonego przestępstwa i że sposób zawładnięcia tym mieniem przez sprawcę, który wprowadza je do obrotu, był przestępny. Przy czym paser celny może otrzymać towar z obrotu z zagranicą nawet od kolejnego posiadacza. Nie musi nim być sprawca czynu karalnego. Paser nie musi również znać osoby przekazującej mu towar z nazwiska czy adresu. Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że z punktu widzenia odpowiedzialności z art. 91 § 1 kks konieczne jest ustalenie czy zabezpieczone papierosy zostały przywiezione z zagranicy bez przedstawienia organowi celnemu lub zgłoszenia celnego, czy też stanowią produkcję krajową, co wykluczałoby naruszenie treści art. 91 § 1 kks. W tym zakresie konieczne jest ponowne przesłuchanie oskarżonego na okoliczności od kogo nabył papierosy – czy był to obcokrajowiec czy Polak, a przede wszystkim przeprowadzenie oględzin zabezpieczonego towaru, celem ustalenia czy został on wyprodukowany w Polsce czy też poza granicami kraju, co tym samym pozwoliłoby ustalić prawidłowo stan faktyczny w zakresie ewentualnego naruszenia art. 91 § 1 kks. Tylko bowiem pewne ustalenie, że zabezpieczone papierosy zostały przywiezione z zagranicy, o czym można wnioskować choćby na tej podstawie, iż napisy na pudełkach są sporządzone w obcym języku, będzie pozwalało wysuwać wnioski w zakresie paserstwa celnego. Na obecnym etapie nie jest możliwe ustalenie czy zabezpieczone na skutek przeszukania rzeczy zostały przywiezione do Polski z narażeniem należności celnej na uszczuplenie, w ich opisie (k. 8) zawarte jest bowiem jedynie stwierdzenie „bez polskich znaków akcyzy”, co jeszcze nie przesądza czy jest to produkcja krajowa czy zagraniczna, a jeśli ta ostaną to papierosy musiały być sprowadzone z naruszeniem treści art. 86 kks.

Tymczasem Sąd Rejonowy ograniczył się w motywach wyroku jedynie do lakonicznej oceny prawnej czynu przypisanego W. J., bez jakiegokolwiek analizy czy zabezpieczone papierosy mogą być zaliczone do towarów określonych w art. 86- 90 § 1 kks – w zakresie czynu z art. 91 § 1 kkw (paserstwo celne), zaś określonych w art. 63, 64 lub 73 kks – w zakresie czynu z art. 65 § 1 kks (paserstwo akcyzowe).

Wskazane zaś wyżej ustalenia, których zabrakło na gruncie rozważań Sądu Rejonowego, a które powinny były znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, powinny być lec u podstaw analizy w zakresie ustalenia czy mamy w rzeczywistości do czynienia z przestępstwami paserstwa akcyzowego i celnego. Obecnie bowiem czynności wykonawcze zakwalifikowane dla paserstwa podatkowego w postaci nabywania, przechowywania, przewożenia, przenoszenia, pomagania w zbyciu, przyjmowaniu oraz pomaganiu w ukryciu są także właściwe dla przestępstw akcyzowych, a to w przypadku, gdy towar był też przedmiotem czynu z zakresu akcyzy. Niezbędnym zatem jest poddanie ocenie zabezpieczonego od oskarżonego towaru pod kątem spełnienia przez niego warunków określonych w art. 86-90 § 1 kks i w art. 63, 64 lub 73 kks. Jedynie bowiem uznanie, że zabezpieczone u oskarżonego papierosy należą

do jednego z towarów wskazanych w powołanych przepisach, daje podstawę do dalszych rozważań czy oskarżony wypełnił znamiona zarzucanego mu czynu, a jeżeli tak, to który z przepisów należy zastosować.

Powyższe uchybienia Sądu I instancji, w ocenie Sądu Okręgowego, wywarły taki wpływ na treść orzeczenia, iż wyrok musiał zostać uchylony do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie dowodowe w całości, dbając o to, żeby zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami kpk i uwzględniło wytyczne Sądu Okręgowego. Następnie dokona prawidłowej oceny dowodów, wyda wyrok, a zajęte przez siebie stanowisko uzasadni zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zadaniem Sądu I instancji będzie w pierwszym rzędzie ustalenie czy zabezpieczone u oskarżonego papierosy mieszczą się w którejś z kategorii przedmiotów wymienionych w art. 63, 64, 73, 86-90 § 1 kks. Przedmiotem ustaleń Sądu winny być również pozostałe znamiona zarzucanego oskarżonemu czynu zabronionego.

Z tych względów Sąd Okręgowy w Siedlcach orzekł jak w wyroku.